VESANTO

IHMISEN KOKOINEN KYLÄ

KAAVOITUSKATSAUS 2026

Hyväksytty:

Kunnanhallitus

Kunnanvaltuusto

Sisällys

1. KAAVOITUSKATSAUS 3
2. KAAVOITUS 3
2.1 maakuntakaavoitus 3
2.2 Yleiskaavoitus 5
2.3 Voimassa olevat yleiskaavat 5
2.4 Laadittavat yleiskaavat 7
3 ASEMAKAAVOITUS 7
3.1 Voimassa olevat asemakaavat 7
4 RANTA-ASEMAKAAVOITUS 8
4.1 Voimassa olevat ranta-asemakaavat 8
5 MUUT ASIAT 9
5.1 RAKENNUSJÄRJESTYS 9
5.2 JUURIKANRANNAN ALUEEN RAKENNUSTAPAOHJEET 9
5.3 TONTTITARJONTA 9
6 YHTEYSTIEDOT 9

1. KAAVOITUSKATSAUS

Kaavoituskatsauksen tavoitteena on antaa kokonaiskuva kunnan tämänhetkisestä kaavoitustilanteesta. Kaavoitus on maankäytön suunnittelua. Sen yhteydessä päätetään rakentamisesta, rakennusten suojelusta, liikenteen ja palvelujen järjestämisestä ja muista asuinympäristöön ja viihtyvyyteen vaikuttavista asioista.

Alueidenkäyttölaki sekä kuntalaki korostavat kansalaisten tiedonsaannin merkitystä ja osallistumista päätöksentekoon. Kaavoituskatsaus pyrkii osaltaan edistämään näitä tavoitteita.

Alueidenkäyttölain 7 §:n mukaan kunnan tulee vähintään kerran vuodessa laatia katsaus kunnassa ja maakunnan liitossa vireillä olevista ja lähiaikoina vireille tulevista kaava-asioista, jotka eivät ole merkitykseltään vähäisiä. Katsauksessa selostetaan lyhyesti kaavahankkeet ja niiden käsittelyvaiheet. Katsauksessa esitetään myös sellaiset kunnan päätökset ja toimenpiteet, joilla on vaikutusta kaavoituksen lähtökohtiin, tavoitteisiin, sisältöön ja toteuttamiseen.

2. KAAVOITUS

2.1 maakuntakaavoitus

Maakuntakaava on maankäytön suunnittelun yleispiirteisin kaava. Se välittää valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet kuntakaavoitukseen ja sovittaa ne yhteen maakunnallisten ja paikallisten tavoitteitten kanssa. Se on myös ohje kuntakaavoja laadittaessa. Yksityiskohtaisempi alueidenkäytön suunnittelu ratkaistaan kuntien yleis- ja asemakaavoissa. Maakuntakaava ei ole voimassa oikeusvaikutteisen yleis- tai asemakaavan alueella muutoin kuin näitä kaavoja muutettaessa.

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 laaditaan kolmessa osassa: 1. vaihe vuosina 2017–2018, 2. vaihe vuosina 2019–2024 ja 3. vaihe vuosina 2023–2026. Tavoitteena on saada aikaan yksi kaavallinen kokonaisuus.

Pohjois-Savon maakuntakuntakaavan 2040 1. vaihe on tullut voimaan 1.2.2019. Teemoina 1. vaiheen kaavassa ovat: vähittäiskaupan suuryksiköt, tavaraliikenteen terminaalit, soidensuojelualueet, pellot, sähkönsiirtolinjat, ampumaradat, moottoriurheilu- ja ajoharjoitteluradat, puolustusvoimien alueet ja suojavyöhykkeet, geoenergia, kaivostoimintojen alueet ja suojavyöhykkeet Yara Suomi Oy:n Siilinjärven kaivoksen kohdalla, Päijänne-Saimaa-kanava, vt5 Leppävirran keskustan kohdalla, puolustusvoimia haittaavat tuulivoima-alueet sekä turvetuotannosta poistuvat alueet.

Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040, 2. vaihe on hyväksytty maakuntavaltuustossa 17.12.2024. Maakuntahallitus määräsi kokouksessaan 24.2.2025 §17 maakuntakaavan tulemaan voimaan ennen kuin se saa lainvoiman. Voimaantulosta on kuulutettu 26.2.2025. Itä-Suomen hallinto-oikeus on 17.6.2026 antamassaan päätöksessä ratkaissut maakuntakaavan hyväksymisestä tehdyt kolme valitusta, jotka koskivat pääasiassa tuulivoimaa. Hallinto-oikeus on hylännyt tai jättänyt

tutkimatta kaikki valitukset. Valittajilla on oikeus hakea valituslupaa korkeimmasta hallinto-oikeudesta.

Kaavassa käsitellään aluerakenteen ja kehittämisperiaatteiden, liikennejärjestelmän, luontoarvojen ja luonnon monimuotoisuuden, luonnonvarojen, kulttuuriympäristön, energian, yhdyskuntatekniikan ja teknisen huollon teemakokonaisuuksia sekä Joroisten osalta kaikkia teemoja. Läpileikkaavana teemana on ilmastonmuutos.

Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040, 2. vaiheen tultua voimaan kumoutuvat Kaupan maakuntakaava 2030, Tuulivoimamaakuntakaava, Pohjois-Savon maakuntakaava 2030, Leppävirran pohjoisosan valtatie 5 maakuntakaava sekä Kuopion seudun maakuntakaava lukuun ottamatta Siilinjärven Yaran kaivoksen T/ek ja T/kem -merkintöjä.

Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 3. vaihe on hyväksytty maakuntavaltuustossa 8.6.2026 ja sai lainvoiman 9.9.2026. 3. vaihe tulee sisältymään yhdistelmäkaava-aineistoon syksyn 2026 kuluessa. Kaavassa käsitellään seuraavia teemakokonaisuuksia: 1. aluerakenne ja elinkeinojen kehittäminen: seudullisesti merkittävä vähittäiskauppa (Kuopio-Siilinjärvi ydinalueelle), 2. energia: aurinkovoima, vetytalous, sähkönsiirto, 3. muut teemat, mm. Paukarlahden sotilasilmailun tilapäisen maantietukikohdan suojavyöhykkeet. Läpileikkaava teema on ilmastonmuutos.

Kuva 1: Ote maakuntakaavayhdistelmästä

2.2 Yleiskaavoitus

Yleiskaavan tarkoitus (AKL 35 §)

Yleiskaavan tarkoituksena on kunnan tai sen osan yhdyskuntarakenteen ja maankäytön yleispiirteinen ohjaaminen sekä toimintojen yhteen sovittaminen. Yleiskaava voidaan laatia myös maankäytön ja rakentamisen ohjaamiseksi määrätyllä alueella. Yleiskaavassa esitetään tavoitellun kehityksen periaatteet ja osoitetaan tarpeelliset alueet yksityiskohtaisen kaavoituksen ja muun suunnittelun sekä rakentamisen ja muun maankäytön perustaksi. Yleiskaava voidaan laatia myös vaiheittain tai osa-alueittain.

2.3 Voimassa olevat yleiskaavat

Voimassa olevat yleiskaavat (yleiskaavan perässä oleva numero osoittaa kaava-alueen sijainnin alla olevalla kartalla):

Kirkonkylän osayleiskaava (1), jonka Kuopion lääninhallitus on vahvistanut 5.7.1993.

Keitele-Vesijärven rantaosayleiskaava (2) on vahvistettu ympäristökeskuksessa 19.12.1995. Kaavoitus käsittää Keiteleen, Iso-Vesijärven, Pieni-Vesijärven, Horonjärven ja Läämingin alueet. Kyseinen rantaosayleiskaava on päivitetty. Kunnanvaltuusto hyväksyi Keitele-Vesijärvi rantaosayleiskaavan muuttamisen ja päivittämisen 25.11.2013.

Niiniveden ja Suostunjärven rantaosayleiskaava (3) on vahvistettu ympäristökeskuksessa 23.9.1999. Kaavoitus toteutettiin yhteistyössä Tervon ja Rautalammin kuntien kanssa koko järvialtaan osalta. Kunnanvaltuusto hyväksyi Niiniveden ja Suostunjärven rantaosayleiskaavan päivityksen 13.6.2016.

Vesantojärven ja Sonkarin rantaosayleiskaava (4) on hyväksytty kunnanvaltuustossa 26.9.2000. Kunnanhallitus on 13.11.2000 määrännyt, että ko. rantaosayleiskaava tulee voimaan kokonaisuudessaan muilta osin paitsi valituksen kohteena olevan Koivuniemi-nimisen tilan 7:64 osalta. Korkein hallinto-oikeus on hylännyt 6.5.2004 tekemällään päätöksellä valituksen. Näin ollen kaava kokonaisuudessaan on tullut voimaan. Kaavoitus toteutettiin yhteistyössä Rautalammin kunnan kanssa koko järvialtaiden osalta. Kunnanhallitus hyväksyi Vesantojärven ja Sonkarin rantaosayleiskaavan päivityksen 14.5.2018.

Pohjois-Konneveden ja kunnan luoteisosan järvien ja lampien rantaosayleiskaava (5) on hyväksytty kunnanvaltuustossa 16.12.2002. Kaavoitus toteutettiin yhteistyössä Rautalammin ja Konneveden kuntien kanssa koko Pohjois-Konneveden osalta. Rantaosayleiskaavan muutos Kaapinniemen kohdalta on hyväksytty kunnanvaltuustossa 9.9.2013. Muutoksella osoitettiin Kaapinniemen alueelle 7 kpl omarantaista lomarakennuspaikkaa.

Oinaskylän tuulivoimaosayleiskaava (6) on hyväksytty kunnanvaltuustossa 13.6.2016 ja tuli lainvoimaiseksi 1.2.2019, kun korkein hallinto-oikeus hylkäsi siitä tehdyt valitukset.

Kunnan alueella kaikki rannat ovat yleiskaavoituksen piirissä.

Kuva 2: Yleiskaava-alueet

2.4 Laadittavat yleiskaavat

Pyykkimäen tuulivoimaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on ollut nähtävillä 3.12.2025-9.1.2026. Alustavasti on esitetty, että kaavassa tuulivoimalan korkeudeksi mahdollistetaan 300 metriä ja Vesannon kunnan alueelle sijoitettaisiin enimmillään 13 tuulivoimalaa. Toimijana tuulivoimapuistohankkeessa on UPM Wind East Oy. Kaavahanke on luonnosvaiheessa.

3 ASEMAKAAVOITUS

3.1 Voimassa olevat asemakaavat

Asemakaavan tarkoitus (AKL 50 §)

Alueiden käytön yksityiskohtaista järjestämistä, rakentamista ja kehittämistä varten laaditaan asemakaava, jonka tarkoituksena on osoittaa tarpeelliset alueet eri tarkoituksia varten ja ohjata rakentamista ja muuta maankäyttöä paikallisten olosuhteiden, kaupunki- ja maisemakuvan, hyvän rakentamistavan, olemassa olevan rakennuskannan käytön edistämisen ja kaavan muun ohjaustavoitteen edellyttämällä tavalla.

Asemakaavan laatimistarve (AKL 51 §)

Asemakaava on laadittava ja pidettävä ajan tasalla sitä mukaa kuin kunnan kehitys, erityisesti asuntotuotannon tarve, taikka maankäytön ohjaustarve sitä edellyttää.

Kunnan alueelle laadittu asemakaava:

Kirkonkylän asemakaava

Kirkonkylän asemakaavan kunnanvaltuusto on hyväksynyt 26.9.2000. Tuolloin kaavaan yhdistettiin kunnalliskodin ja Apurannan asemakaavat.

Kirkonkylän asemakaavan muutoksella, laajennuksella ja kumoamisella Vesantojärven rannalle Juurikkarannan alueelle kaavoitettiin uusi omakotitaloalue. Alueella on yhteensä 44 kpl omakotitalotontteja, joista omarantaisia on 17 kpl. Kunnanvaltuusto hyväksyi Juurikkarannan alueen kaavamuutoksen, laajennuksen ja kumoamisen 19.4.2004.

Asemakaavan muutos (kortteli 28) ja laajennus koski kirkonkylän korttelin 28 tonttia 2. Kunnanvaltuusto hyväksyi muutoksen ja laajennuksen 19.4.2004. Muutos mahdollisti hakelämpölaitoksen rakentamisen kyseiselle tontille.

Sonkarintien asemakaavan muutos ja laajennus koski kortteleita 38 ja 65 sekä lähivirkistysaluetta ja yleisen tien aluetta. Laajennus koski tilaa 5:118. Kunnanvaltuusto hyväksyi asemakaavan muutoksen ja laajennuksen 22.11.2004.

Asemakaavan muutos osassa kortteleita 30 ja 31 vai 32. Asemakaavan muutoksella mahdollistettiin alueella sijaitsevan kaupan laajentaminen sekä

asiakaspysäköintipaikkojen säilyminen n. 40:ssä paikassa. Kunnanvaltuusto hyväksyi asemakaavan muutoksen 27.4.2009.

Asemakaavan muutos kortteleiden 2 ja 3 osalta, joissa on yhdistetty kaksi asuintonttia yhdeksi tontiksi. Kunnanhallitus hyväksyi muutoksen 16.8.2004.

Asemakaavan muutos koskien korttelia 30 (osa) sekä LP-aluetta, tällä muutoksella muodostui kortteli 31 (osa) ja LP-alue. Muutoksen tavoitteena oli ajantasaistaa asemakaava uuden polttonesteiden jakeluaseman rakentamisen takia ja samalla vanhan jakeluaseman alueen merkintä poistettiin tarpeettomana ja osoitettiin pysäköintialueeksi. Kunnanvaltuusto hyväksyi muutoksen 20.5.2024.

4 RANTA-ASEMAKAAVOITUS

4.1 Voimassa olevat ranta-asemakaavat

Suunnittelutarve ranta-alueella (AKL 72 §)

Meren tai vesistön ranta-alueeseen kuuluvalle rantavyöhykkeelle ei saa rakentaa rakennusta ilman asemakaavaa tai sellaista oikeusvaikutteista yleiskaavaa, jossa on erityisesti määrätty yleiskaavan tai sen osan käyttämisestä rakentamisluvan myöntämisen perusteena.

Maanomistajan oikeus ranta-asemakaavan laatimiseen (AKL 74 §)

Maanomistaja voi huolehtia ranta-asemakaavaa koskevan ehdotuksen laatimisesta omistamalleen ranta-alueelle. Ennen laatimiseen ryhtymistä on oltava yhteydessä kuntaan ja toimitettava kunnalle 63 §:ssä tarkoitettu osallistumis- ja arviointisuunnitelma.

Kunnan alueelle on laadittu seuraavat ranta-asemakaavat:

Iso-Runkuuttoman ranta-asemakaava on hyväksytty kunnanvaltuustossa 28.7.1987 ja vahvistettu lääninhallituksessa 22.3.1988. Kaava-alue sijaitsee Pohjois-Konneveden Iso-Runkuuttoman ja Korpinen-nimisillä saarilla. Ranta-asemakaavassa on 10 loma-asuntotonttia.

Salmenniemen ranta-asemakaava on hyväksytty kunnanvaltuustossa 18.12.1991 ja vahvistettu lääninhallituksessa 18.2.1992. Kaava-alue sijaitsee Horontaipaleen kylässä Keski-Keiteleen itärannalla. Ranta-asemakaavassa on 6 loma-asuntotonttia, 3 pientalotonttia ja venevalkama.

Elosaaren ranta-asemakaava on hyväksytty kunnanvaltuustossa 22.12.1992 ja vahvistettu lääninhallituksessa 18.3.1992. Kaava-alue sijaitsee Sonkarin järven Elosaaressa. Ranta-asemakaavassa on 14 loma-asuntotonttia.

Harinkaansalon ranta-asemakaava on hyväksytty kunnanvaltuustossa 7.5.2001. Kaava-alue käsittää Keitele-järvessä olevan Harinkaansalon saaren länsipuolen sekä Harinkaanlahden itärannalta manneraluetta. Ranta-asemakaavassa on 9 loma-asuntotonttia.

5 MUUT ASIAT

5.1 RAKENNUSJÄRJESTYS

Vesannon kunnassa rakentamista ohjaa Keiteleen, Tervon ja Vesannon kuntien yhteinen rakennusjärjestys, joka on tullut voimaan 1.1.2021. Rakennusjärjestyksen uudistaminen on käynnissä muuttuneen lainsäädännön myötä. Uusi yhteinen rakennusjärjestys on edennyt ehdotusvaiheeseen ja etenee hyväksyttäväksi loppuvuodesta 2026.

5.2 JUURIKANRANNAN ALUEEN RAKENNUSTAPAOHJEET

Juurikanrannan alueella on voimassa kunnanhallituksen 13.3.2006 hyväksymät rakennustapaohjeet.

5.3 TONTTITARJONTA

Asemakaava-alueella taajamassa kunnalla on vapaita omakotitontteja 3 kpl ja pientalo /rivitalotontteja 6 kpl. Lisäksi teollisuusalueella on vapaita teollisuustontteja. Simolan ja Juurikanrannan alueella on vapaana 16 omakotitonttia.

6 YHTEYSTIEDOT

Kaavahankkeista tiedotetaan aina tapauskohtaisesti. Hallinnollisesta valmistelusta vastaa Vesannon kunnanhallitus ja teknisestä valmistelusta *tekninen lautakunta.*

Hallinnollinen päätöksenteko tapahtuu kunnanhallituksessa ja kunnanvaltuustossa.

Vesannon kunta
Strandmanintie 2
72300 Vesanto

Tekninen johtaja Tero Röntynen
puh. 050 057 3720
sähköposti: tero.rontynen@vesanto.fi